

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Označení	Vnitřní norma č. A/N/961/7/2018
Věc	Etický kodex Vysoké školy chemicko-technologické v Praze
Působnost	celoškolská
Účinnost od	27. září 2018
Účinnost do	Neurčito
Revize	Podle potřeby
Zrušuje se	Etický kodex Vysoké školy chemicko-technologické v Praze ze dne 21. 11. 2012.
Vypracoval	prof. Dr. RNDr. Pavel Matějka, prorektor pro vnější vztahy a komunikaci
Vydal	prof. Ing. Karel Melzoch, CSc., rektor VŠCHT Praha

Preambule

V odpovědnosti k tradici vysokého školství jako nositele vzdělanosti a morálních principů ve společnosti a s ohledem na nezastupitelnou roli vysokých škol jako institucí zajišťujících svobodné bádání, kulturní, ekonomický a sociální rozvoj společnosti očekává Vysoká škola chemicko-technologická v Praze (dále jen „VŠCHT Praha“) od všech svých členů akademické obce, absolventů a dalších zaměstnanců vysoký standard etického jednání. VŠCHT Praha dbá na svou prestiž jako instituce i na etické chování členů akademické obce a všech zaměstnanců. Tito jednají na akademické půdě i mimo ni se svým okolím bez ohledu na všelike rozdílnosti jedinců s respektem k jejich osobnosti, kultuře, zvykům, názorům a přesvědčením. Veškerá vzdělávací, vědecko-výzkumná a další činnost na VŠCHT Praha je založena na úctě k pravdě, na svobodě bádání, na prověřování a čestném zveřejňování výsledků, na otevřeném předávání znalostí a na kritické rozpravě členů akademické obce.

Ustanovení Etického kodexu se odvolávají na etické principy, které jsou chápány jako obecné morální zásady chování ve vyspělé společnosti. Porušování těchto zásad jednotlivci nemá dopad pouze na jejich osobu, ale také poškozují dobré jméno VŠCHT Praha jako celku. V souladu se svým posláním na VŠCHT Praha přijímají členové

akademické obce a zaměstnanci tento kodex, kterým se přihlašují k vyznačeným hodnotám a žádoucím přístupům při reprezentaci a zajišťování úkolů školy.

Článek I. Obecné zásady

1. Etický kodex se týká členů akademické obce VŠCHT Praha (studentů i akademických pracovníků) a ostatních zaměstnanců (dále jen „zaměstnanců“) VŠCHT Praha
2. Členové akademické obce a ostatní zaměstnanci dodržují platné právní předpisy, jakož i vnitřní dokumenty VŠCHT Praha. Při svém působení zastávají mravní principy a zásady obecné a profesionální etiky a plně respektují zásady tohoto kodexu. Totéž očekávají od svých spolupracovníků a studentů.
3. Člen akademické obce a zaměstnanec neobhazuje a nekryje neetické chování a jednání, a to ani tehdy, pokud by takové chování nebo jednání bylo zdůvodňováno účelovou prospěšností, poslušností nebo loajalitou.
4. Člen akademické obce a zaměstnanec považuje pedagogickou, vědeckou a další tvůrčí práci za integrální příspěvek k rozvoji lidského poznání a kultury, za přínos k rozvoji společnosti a k obecnému užitku. Hájí ji proti nespravedlivému zpochybňování nebo zneužívání. Při své činnosti dodržuje zásady spolehlivosti a důvěryhodnosti, uplatňuje je nejen na VŠCHT Praha, ale i na veřejnosti.
5. Člen akademické obce a zaměstnanec dbá o vlastní osobnostní růst a napomáhá ostatním členům akademické obce a zaměstnancům k rozvíjení jejich osobnosti.
6. Člen akademické obce a zaměstnanec zachovává kritičnost vůči výsledkům své práce, získaným poznatkům a závěrům. Objektivně a kriticky, avšak kolegiálně a s respektem, přistupuje k výsledkům svých spolupracovníků a studentů, je přístupný věcným diskusím a racionálním argumentům.
7. Člen akademické obce a zaměstnanec obhazuje svobodu myšlení, bádání, vyjadřování, výměny názorů a informací. Dbá na lidskou důstojnost, vědomě nevychází z neobjektivních, ideologických nebo iracionálních východisek.
8. Člen akademické obce a zaměstnanec odmítá diskriminaci ve všech podobách vedoucích k omezování na právech a oprávněných nárocích ostatních, je tolerantní k odlišným politickým a náboženským přesvědčením, stejně jako ke kulturním odlišnostem, které neodporují duchu obecných etických a morálních zásad. Vzájemné jednání mezi členy akademické obce a zaměstnanci je korektní.

Článek II.

Vztah k VŠCHT Praha

1. Člen akademické obce a zaměstnanec je loajální a dbá na dobré jméno VŠCHT Praha a svou činností se snaží k němu přispívat.
2. Člen akademické obce a zaměstnanec usiluje o integritu školy a podporuje vzájemnou spolupráci mezi součástmi VŠCHT Praha.
3. Člen akademické obce a zaměstnanec zaujímá odpovědný postoj k majetku VŠCHT Praha jako jeho uživatel a správce a dle svých možností jej chrání před zneužitím či poškozením.
4. Člen akademické obce a zaměstnanec pojímá výsledky své tvůrčí práce vytvořené na VŠCHT Praha jako výsledky spjaté se školou a respektuje skutečnost, že těchto výsledků dosáhl díky lidské, materiální, technické a znalostní podpoře VŠCHT Praha.
5. Akademický pracovník a zaměstnanec v roli nadřízeného nestranně hodnotí své podřízené a zasazuje se o vytvoření co nejlepšího pracovního prostředí.
6. Člen akademické obce a zaměstnanec nezneužívá osobní vztahy za účelem ovlivnění pracovních vztahů, a to zejména v roli vedoucího pracovníka.
7. Absolventi VŠCHT Praha ctí závazek promočního slibu a naplňují jeho intenci. Od osob, které své vědecko-pedagogické tituly a hodnosti získaly na VŠCHT Praha, se očekává, že nadále působí tak, aby přispívaly k jejímu dobrému jménu.

Článek III.

Zásady ve vzdělávací činnosti

1. Vyučující členové akademické obce, studenti a zaměstnanci mezi sebou navzájem nastolují kolegiální, otevřený a vyvážený způsob jednání a komunikace. Nevnímají své postavení jako nadřazené, nevyžadují od sebe jakékoli služby, ani je nepřijímají. Chrání svá důvodná práva na soukromí.
2. Vyučující členové akademické obce hodnotí spravedlivě výkony studentů dle transparentních a předem daných podmínek. Nepřístupují na jakékoli formy ovlivňování výsledků. Motivují studenty k osobnostnímu a odbornému rozvoji.
3. Svým chováním jdou vyučující členové akademické obce studentům příkladem, ochotně jim předávají své vědomosti a zkušenosti. Učí je zásadám týmové i individuální tvůrčí práce, učí je pracovat s poznatky a metodami oboru kriticky a v souvislostech. Uplatňují relevantní formy výuky, zohledňují zpětnou vazbu od kolegů, studentů, absolventů a zaměstnavatelů.

4. Vyučující členové akademické obce a zaměstnanci vyvozují přiměřené důsledky z případných selhání a neetického chování nebo jednání studentů.
5. Vyučující členové akademické obce a zaměstnanci nevyžadují po studentech činnosti, které patří k jejich vlastním povinnostem, nepřivlastňují si nijak jejich práci a jimi dosažené výsledky.
6. Studenti jsou osobně zodpovědní za své konání i za přístup ke studiu. Plně využívají studium na VŠCHT Praha k osobnímu i kvalifikačnímu růstu a chovají v úctě snahu pedagogů napomoci jim k dosažení kvalitního vzdělání. Dosahují výsledků poctivou cestou, nepřivlastňují si výsledky, které sami nevytvořili, nesnaží se získávat neoprávněné výhody při studiu a zkouškách či zápočtech.
7. Studenti předkládají jako závěrečné, seminární, semestrální a podobné práce vždy jen vlastní, původní práce s řádně citovanými zdroji informací, jež jsou výsledkem osobního studia a tvůrčího úsilí a nepoužívají stejnou práci pro více než jeden kurs, tj. jeden zápočet či zkoušku.
8. Studenti se nedopouští neetického nebo podvodného jednání, zejména:
 - a) plagiátorství (tj. užití výsledků cizí duševní či jiné činnosti a jejich prezentování jako výsledků vlastních),
 - b) padělání a falšování dat a dalších údajů a uvádění nepravdivých informací (např. falzifikace studijních dokumentů, falšování, pozměňování či uvádění nekompletních údajů, účelová dezinterpretace informací, vědomé užívání chybných informací, metod, postupů a závěrů),
 - c) podvodů při ověřování znalostí a dovedností (např. nedodržení instrukcí vyučujícího, nepovolené používání poznámek a dalších pomůcek, nepovolená komunikace s ostatními, zastupování někým jiným, či zastupování někoho jiného).
9. Studenti bez souhlasu dotčené osoby nepořizují záznam jejího osobního projevu v rámci všech forem výuky a vzdělávání a nešíří takto pořízené záznamy.

Článek IV.

Zásady pro vědecko-výzkumnou a další tvůrčí činnost

1. Člen akademické obce a zaměstnanec zaměřuje svou vědecko-výzkumnou a další tvůrčí činnost na rozšiřování hranic lidského poznání, zvyšování kvality života, rozvoj vzdělanosti, technických inovací apod. s ohledem na udržitelný stav životního prostředí.
2. Člen akademické obce a zaměstnanec:
 - a) dává podnět Etické komisi Vysoké školy chemicko-technologické v Praze (dále jen „Etická komise“) o schválení výzkumné činnosti

(projektu) a příslušných výstupů vždy, kdy je to vyžadováno. V případě kladného stanoviska Etické komise s podnětem je třeba dát Etické komisi nový podnět při závažných změnách a nových skutečnostech, které mohou negativně ovlivnit bezpečnost subjektů účastnících se projektu.

- b) dbá na to, aby jeho výsledky sloužily ku prospěchu VŠCHT Praha a společnosti, aby neohrožoval spolupracovníky, společnost, životní prostředí, či materiální a etické hodnoty; veškerý výzkum za využití lidských subjektů včetně práce s biologickým materiálem lidského původu provádí pouze po předchozím schválení Etickou komisí, ke které podává zdůvodněný podnět;
- c) dbá na zajištění ochrany důstojnosti, svobod, zdraví, kvality života a bezpečnosti všech osob, které se účastní výzkumu po předchozím schválení Etickou komisí, ke které podává zdůvodněný podnět;
- d) uvědomuje si svoji odpovědnost za objektivitu, spolehlivost a přesnost bádání, respektuje meze používaných metod; dbá při zveřejňování svých poznatků a výsledků na jejich aktuální úplnost, ověřitelnost a objektivní interpretaci;
- e) dbá na účelné a efektivní využívání prostředků jemu poskytnutých na výzkumnou nebo jinou tvůrčí činnost;
- f) předává své výsledky, pokud nepodléhají legitimnímu utajení, odborné veřejnosti; se získanými poznatky uvážlivě seznamuje širokou veřejnost až po nezávislém posouzení odborníky;
- g) jako autor nebo spoluautor výsledků se prezentuje pouze tehdy, jestliže jich sám dosáhl nebo k nim přispěl významným tvůrčím způsobem, důsledně se vystříhá jakékoliv formy plagiátorství; uznává v publikacích přínos svých kolegů a předchůdců, při citování uvádí jasný a přesný odkaz na příslušný zdroj, cituje i podstatné práce, které nejsou v souladu s jeho výsledky a názory; nefragmentuje bez vážného důvodu své výsledky, tj. nedělí je zbytečně do více publikací;
- h) objeví-li ve svých publikacích omyl, podnikne všechny potřebné a možné kroky k jeho nápravě, nesnaží se jej tajit nebo maskovat.

Článek V.

Etika expertní a hospodářské činnosti

1. Vykonáváním hospodářské činnosti člen akademické obce a zaměstnanec nejedná na úkor svých činností pedagogických a vědecko-výzkumných.

2. V poradenské a expertní činnosti konané na VŠCHT Praha člen akademické obce a zaměstnanec usiluje o posílení dobrého jména školy svou odborností, seriózností a efektivitou práce.
3. Akademický pracovník a zaměstnanec provádí hospodářskou činnost, aniž by neoprávněně použil symboly a značku VŠCHT Praha nebo zneužíval její zařízení a know-how. Naopak svou hospodářskou činností posiluje odbornost a propojení výzkumu s praxí ve prospěch školy.
4. Člen akademické obce a zaměstnanec chrání duševní vlastnictví autorů posuzovaných rukopisů, návrhů projektů a zpráv apod., nepoužívá údaje obsažené v hodnocených podkladech k jinému účelu než k vypracování příslušného posudku a neposkytne je třetí osobě.
5. Člen akademické obce a zaměstnanec odmítne vypracovat expertní stanovisko, jestliže by závěry mohly být ovlivněny jeho osobním zájmem, nebo na tuto skutečnost jasně upozorní; vystříhá se jakýchkoliv vědomých střetů zájmů.
6. Člen akademické obce a zaměstnanec provádí posuzovatelskou, recenzní nebo jinou hodnotitelskou činnost osobně, nezávisle a bez vnějších tlaků. Za hodnotící závěry ručí svou odbornou ctí. Při hodnotitelských a oponentních řízeních, recenzích apod. vychází z objektivních kritérií, dodržuje pravidla zadavatele. Expertní stanoviska zpracovává jen v tematické oblasti svého oboru.

Článek VI.

Projednávání podnětů vycházejících ze zásad uvedených v Etickém kodexu VŠCHT Praha

1. Zjistí-li člen akademické obce či zaměstnanec VŠCHT Praha jednání, které je v rozporu se zásadami Etického kodexu, upozorní na tuto skutečnost, je-li to možné, nejprve osobu v tomto rozporu jednající.
2. Ve všech ostatních případech popsanych v tomto kodexu je člen akademické obce i zaměstnanec oprávněn podat písemný podnět Etické komisi.
3. Složení a jednání Etické komise se řídí vnitřní normou „Jednací řád Etické komise VŠCHT Praha“.

Článek VII.

Závěrečná ustanovení

1. Tento Etický kodex VŠCHT Praha byl projednán Akademickým senátem Vysoké školy chemicko-technologické v Praze dne 18. 9. 2018.

2. Tento Etický kodex VŠCHT Praha nabývá platnosti a účinnosti ke dni podpisu.

prof. Ing. Karel Melzoch, CSc., v. r.
rektor